www.tahsilatetakmili.com

کد کنترل

118

E

118E

نام:

نام خانوادگی:

محل امضا:

«اگر دانشگاه اصلاح شود، مملکت اصلاح می‌شود.»
امام خمینی (ره)

صبح جمعه
۱۳۹۶/۱۲/۴
دفترچهٔ شماره (۱)

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فنّاوری
سازمان سنجش آموزش کشور

آزمون ورودی دورهٔ دکتری (نیمه‌متمرکز) ـ سال ۱۳۹۷

رشتهٔ علوم قرآن و حدیث (کد ۲۱۲۹)

تعداد سؤال: ۹۰

مدت پاسخگویی: ۱۲۰ دقیقه

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شمارهٔ سؤالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شمارهٔ	تا شمارهٔ
۱	مجموعه دروس تخصصی: زبان عربی ـ علوم قرآنی ـ تفسیر ـ حدیث	۹۰	۱	۹۰

این آزمون نمرهٔ منفی دارد.

استفاده از ماشین‌حساب مجاز نیست.

حق چاپ، تکثیر و انتشار سؤالات به هر روش (الکترونیکی و...) پس از برگزاری آزمون، برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می‌باشد و با متخلفین برابر مقررات رفتار می‌شود.

www.tahsilatetakmili.com

www.tahsilatetakmili.com

* داوطلب گرامی، عدم درج مشخصات و امضا در مندرجات جدول ذیل، به‌منزلهٔ عدم حضور شما در جلسهٔ آزمون است.

اینجانب ..... با شمارهٔ داوطلبی ..... در جلسهٔ این آزمون شرکت می‌نمایم.

امضا:

■■ عيّن الأصحّ و الأدقّ في الجواب للترجمة أو المفهوم أو التعريب (۱ - ۱۰)

۱- ﴿و لا تقفُ ما ليس لك به علم، إنّ السّمع و البصر و الفؤاد كلّ أولئك كان عنه مسؤولًا﴾:

۱) چیزی را که علم آن را نداری دنبال مکن، چه گوش و چشم و دل همگی و بطور جمعی پاسخگوی آن خواهند بود!

۲) بر آنچه بدان وقوف نداری تکیه مکن، زیرا شنوایی و بینایی و قلب تو جمعًا در مورد آن سؤال خواهند شد!

۳) از آنچه بدان علم نداری پیروی مکن، چه هر یک از گوش و چشم و دل در مورد آن پاسخگو می‌باشند!

۴) بر چیزی که نمی‌دانی توقّف مکن، زیرا شنوایی و بینایی و قلب همگی مسؤول آن خواهند بود!

۲- «إن أقعد أحدًا منكم الكبر عن مكسبه و لقاء إخوانه، فزوروه و عظّموه و استظهروا بفضل تجربته!»:

۱) اگر کسی از بین شما بخاطر کبر و خودخواهی از کسب روزی باز ایستاد، پس شما او را دیدار کنید و کارش را بزرگ دارید و تجربه‌اش را آشکار کنید!

۲) چنانچه کسی از شما در بزرگسالی از کار کردن و دیدار دوستان ناتوان شد، شما او را دیدار کنید و به بزرگداشت او بپردازید و از تجربه‌اش استفاده کنید!

۳) اگر کهولت سن کسی را از بین شما از کار و کسب و دیدار یارانش بازداشت، به دیدارش بروید و بزرگش دارید و از نعمت تجربه‌اش کمک بگیرید!

۴) چنانچه کسی را کهنسالی از کسب روزی ناتوان کرد و از دیدار برادران منع نمود، پس او را ببینید و بزرگ بدارید و بخاطر تجربهٔ عظیمش یاریش کنید!

www.tahsilatetakmili.com

www.tahsilatetakmili.com

۳- « أعوامُ وصلٍ، كان يُنسي طولَها ذكرُ النّوى، فكأنّها أيّامُ!»:

۱) سالهای وصلی که یاد فراق، طولانی بودن آن را از یاد می‌برد، گویی که آن سالها روزهایی بیش نبودند!

۲) یاد لحظه‌های فراق سالیان پیوند و آشنایی را کوتاه می‌کند، گویی که آن سالها در چشم من بیش از چند روز نبوده‌اند!

۳) بخاطر آوردن جدایی طول مدّت آشنایی و وصل را محو می‌کند، انگاری که تمام آن سالها طی چند روز اتّفاق افتاده است!

۴) سالهای وصل را بخاطر می‌آورم، یاد جدایی از آن سالها مدّت طولانیش را از ذهن پاک می‌کند، مثل این است که روزها گذشته است!

۴- « و نُكرم جارنا مادام فينا و نُتبعه الكرامةَ حيث مالا!»:

۱) همسایهٔ خود را مادام که بین ما است اکرامش می‌کنیم، و هر کجا برود کرامت خویش را به دنبال او روانه می‌سازیم!

۲) همسایه را تا وقتی در بین ما اقامت دارد احترام می‌کنیم، و چون از ما رویگردان شود باز هم او را اکرام می‌کنیم!

۳) هرکس را که به ما جور کند نیز مورد مکرمت خود قرار می‌دهیم، و به هر جا روی بیاورد کرم خویش را در پی او می‌فرستیم!

۴) آن‌کس را که در جوار ما بسر می‌برد در معرض احترام قرار می‌دهیم، و چون به سمتی روانه شود با اکرام به دنبال او می‌رویم!

۵- عيّن الخطأ:

۱) إلى الله أشكو من معشر يعيشون جهّالًا و يموتون ضُلّالًا: من از گروهی که نادان زیست می‌کنند و گمراه می‌میرند، به الله شکایت می‌کنم،

۲) ليس فيهم سلعةٌ أبور من الكتاب إذا تُلي حقّ تلاوته: نزد آنان کالایی بی‌رونق‌تر از قرآن نیست هرگاه آنطور که شایستهٔ آن است تلاوت گردد،

۳) و لا سلعة أغلى ثمنًا من الكتاب إذا حُرّف عن مواضعه: و نه کالایی گرانبهاتر از قرآن است هرگاه از مواضع خود تحریف گردد،

۴) و لا عندهم أنكر من المعروف و لا أعرف من المنكر!: و منکرتر از امر به معروف نزد آنان نیست و جز منکر از آنان نمی‌شناسم!

۶- « و ما كنت ممّن أدرك الملك بالمُنى و لكن بأيّام أشبن النواصيا!». عيّن الأقرب إلى مفهوم البيت:

۱) ای مسیح خوش نفس چونی ز رنج — که نبود اندر جهان بی رنج گنج!

۲) عمر بگذشت و ندیدیم به خود روزبهی — تا به کی ای فلک، این دور مکرر دیدن!

۳) موی سپید را فلکم به رایگان نداد — این رشته را به نقد جوانی خریده‌ام!

۴) خواب نوشین بامداد رحیل — بازدارد پیاده را ز سبیل!

www.tahsilatetakmili.com

۷- « إن كان لا يُغنيك ما يكفيكا فكلّ ما في الأرض لا يُغنيكا!». عيّن ما لايناسب مفهوم البيت:

۱) گـدا را کـند یک درم سـیم سیر فریدون به مـلک عـجم، نیـم سیر!

۲) گـفت چـشم تنـگ دنیادوسـت را یـا قـناعت پـر کند یا خاک گـور!

۳) گنج زر گر نبود گنج قناعت بر پاست آنکه آن داد به شاهان، به گدایان این داد!

۴) رودهٔ تنگ به یک نان جوین پر گردد نعمت روی زمین پـر نکند دیـدهٔ تنگ!

۸- « گرسنگی و قحطی نمی‌توانند بر جنگجوی شجاع چیره گردند و اورا از مبارزه بازدارند، کما اینکه گرمای سوزان نمی‌تواند بر گیاهان صحرایی تأثیر کند!». عيّن الصحيح:

۱) لا يمكن للجوع و المجاعة التغلّب على المكافح الباسل و تمنعه من النّضال، كما أنّ شدّة الحرّ لا تؤثّر على الأشجار الصحراويّة!

۲) إنّ الجوع و الجدب لا يمكن لها الغلبة على كلّ محارب شجاع و تمنعه عن المحاربة، كما أنّ حمارة القيظ لا يمكن له التأثير على النباتات البريّة!

۳) إنّ المجاعة والجوع لا تستطيعان أن تغلب المناضل الباسل و تشغلانه عن المحاربة، كما أنّ شدّة الحرارة لا يمكن أن تتأثّر بالأشجار الصحراويّة!

۴) لا يستطيع الجوع و المجاعة أن يتغلّبا على المناضل الشّجاع و يشغلاه عن المناضلة، كما أنّ حمارة القيظ لا تستطيع أن تؤثّر على النباتات البريّة!

۹- « زنهار از اینکه در بین مردم چون حیله‌گران زندگی کنید و در بین مسلمین تفرقه بیفکنید!»: عيّن الخطأ:

۱) إيّاكم و المعيشة بين النّاس كعيش الماكرين، و أن تفرّقوا بين المسلمين!

۲) إيّاكم إيّاكم أن تعيشوا بين الناس عيشة الماكرين و تشقّوا عصا المسلمين!

۳) حذار من العيش بين الأنام كما يعيشه المحتالين و أن لا تشقّوا عصا المسلمين!

۴) أُحذّركم من أن تعيشوا بين الأنام عيش المحتالين و أن تبثّوا الفرقة بين المسلمين!

۱۰- « برخی از صنایع ادبی در ضرب‌المثلهای عربی نفوذ کرده بود، امّا در تمام آنها عمومیّت نداشت، بلکه بسیاری از این ضرب‌المثلها خالی از هر نوع فنّ و بیانی بود، زیرا ضرب‌المثلها عادتًا در زبان محاوره رایج است!». عيّن الصحيح:

۱) كانت قد تسرّبت الأمثال العربيّة في المجتمع العربي دون بعضه، و الأمثال الأدبيّة هذه كثيرًا ما كانت خالية عن الفنّ و البيان، و كانت تسود في لغة التّحاور كالعادة!

۲) بعض الصنائع الأدبيّة كانت قد تسرّبت في الأمثال العربيّة، و لكنّها لا تعمّ كلّها، بل كثير من هذه الأمثال كانت مغسولة من كلّ فنّ و بيان، لأنّ الأمثال تجري في لغة التّخاطب عادةً!

۳) من الصنائع الأدبيّة ما كانت تنفذ في الأمثال العربية، و لكن لا تشمل كلّ ذلك، بل كثيرًا ما كانت الأمثال تضرب دون أيّ فنّ و بيان، لأنّ الأمثال هذه جارية في لغة الحوار كالعادة!

۴) كانت الصنائع الأدبية تدخل في أمثال اللّغة العربية، و لكنّها لا توجد في كلّها، بل الأمثال العربية كانت تخلو من الفنّ و البيان كثيرًا، و عامّة الناس تستفيد منها في لغتها الدّارجة عادةً!

www.tahsilatetakmili.com

■ ■ عيّن المناسب للجواب عن التشكيل (۱۱-۱۳)

۱۱- عيّن الصحيح:

۱) إنّما مِن عَلاماتِ الفِقهِ الحِلمَ و الصَّمتَ!

۲) التَّواضُعُ أنْ تُعطِيَ النّاسَ ما تُحِبُّ أنْ تَعطاهُ!

۳) مَن أنصفَ النّاسَ مِن نَفسِهِ رُضيَ بِهِ حَكَمًا بِغَيرِهِ و لاشَكَّ فيهِ!

٤) العَامِلُ عَن غيرِ بَصيرةٍ كالسّائرِ عَلى غَيرِ الطَّريقِ، لا يَزيدُه سُرعةُ السَّيرِ إلّا البُعدَ!

۱۲- عيّن الخطأ:

۱) مِمّا لا شَكَّ فِيهِ أنَّ حَمَلَةَ العِلمِ في المِلّةِ الإسلاميّةِ كَانَ أكثَرُهُمُ العَجَمَ،

۲) و السَّبَبُ فِي ذلكَ أنَّ المِلّةَ في أوّلِها لَم يَكُنْ فيها عِلمٌ و لا صَناعةٌ لِمُقتَضَى أحوالِ السَّذاجةِ و البداوةِ،

۳) و إنّما أحكامُ الشَّريعةِ الّتي هي أوامِرُ اللهِ و نَواهِيَهُ كانَ الرِّجالُ يُنقِلونَها في صُدورِهِم،

٤) وَ قَد عَرفوا مَأخَذَها مِن الكِتابِ و السُّنَّةِ بِما تَلَقَّوهُ مِن صَاحِبِ الشَّرعِ و أصحابِهِ!

۱۳- عيّن الخطأ:

۱) إنَّ الّذينَ لَم يَهَبْهُم الحُبُّ أجنِحَةً لا يَستَطيعُونَ أن يَطيروا إلَى مَاوراءِ الغُيومِ،

۲) لِيَرَوا ذلكَ العَالَمَ لسِّحريَّ الّذي طَافَتْ فيه رُوحِي في تِلكَ السَّاعةِ المُحزِنةِ،

۳) إنَّ الّذينَ لَم يتَّخِذْهُم الحُبُّ أتْبَاعًا لا يَسمَعونَ الحُبَّ مُتكَلِّمًا،

٤) فَهُم و إنْ فَهِمُوا مَعانِيَ هذهِ الصَّفَحاتِ الضَّئيلةِ لا يُمكِنُهم أن يَرَوا ما وَراءَ ذلكَ!

■ ■ عيّن الصحيح عن الإعراب و التحليل الصرفي (١٤ - ١٨)

١٤- ﴿ذلك أن لم يكن ربّك مهلك القرى بظلم و أهلها غافلون﴾:

۱) أن: مخفّفة «أنّ» المشبّهة بالفعل، اسمها ضمير الشأن، و الجملة اسمية و خبر للمبتدأ «ذلك»

۲) أهل: اسم جمع، و مرفوع على الابتداء، و الجملة اسمية و حاليّة، و صاحب الحال «مهلك» و الرابط ضمير «ها»

۳) يكن: فعل مضارع و مجزوم بحرف لم، و علامة جزمه حذف حرف العلّة؛ من الأفعال الناقصة و اسمه « ربّ»

٤) القرى: جمع تكسير (مفرده: قرية، مؤنّث)، مضاف إليه و مجرور محلاً في اللّفظ، و في المعنى نائب فاعل لشبه الفعل « مهلك»

www.tahsilatetakmili.com

۱۵- ﴿ و كأيّن من قرية هي أشدّ قوّة من قريتك الّتي أخرجتك أهلكناهم فلا ناصر لهم﴾. عيّن الصحيح عن الجملتين «هي أشدّ» و «أهلكناهم»:

۱) نعت للمنعوت «قرية» / خبر للمبتدأ «كأيّن»

۲) خبر للمبتدأ «كأيّن» / خبر بعد خبر للمبتدأ «كأيّن»

۳) حال لذي الحال «قرية» / صلة ثانية للموصول «الّتي»

٤) حال لصاحب الحال «قرية» / مستأنفة لا محلّ لها من الإعراب

۱٦- ﴿ آتوني زبر الحديد حتّى إذا ساوى بين الصّدفين قال انفخوا حتّى إذا جعله نارًا قال آتوني أفرغ عليه قطرًا﴾. عيّن الصحيح:

۱) ساوى: فعل ماضٍ من باب مفاعلة و لفيف مقرون، و فاعله الضمير المستتر فيه جوازًا تقديره «هو» و الجملة فعلية و في محلّ نصب على الظرفية!

۲) آتوا (الأولى): فعل أمر من المجرّد الثلاثي، معتل و ناقص (إعلاله بالحذف)، و مبني على حذف نون الإعراب

۳) قطرًا: متنازع عليه، و هو إمّا مفعول ثانٍ لفعل «آتوا» أو مفعول لفعل «أفرغ» و العامل الآخر مستغنٍ عن المعمول

٤) أفرغ: متنازع عليه، مجرّد ثلاثي و جواب طلب و مجزوم على أنّه جواب لشرط محذوف مع أداته

۱۷- « ما ملوم المتأنّي» و «ما مشكورون البخلاء». عيّن الصحيح عن الكلمتين «المتأنّي» و «مشكورون»:

۱) صفة مشبّهة على وزن اسم الفاعل، مبتدأ مؤخّر و مرفوع بضمّة ظاهرة / اسم «ما» شبيه بليس و مرفوع بالواو

۲) اسم فاعل و مصدره «تأنّي» و نائب فاعل لشبه الفعل «ملوم» / اسم مفعول و خبر مقدّم و مرفوع بالواو

۳) فاعل لشبه الفعل «ملوم» و مرفوع بضمّة مقدّرة / صفة مشبّهة و هو «فعول» بمعنى مفعول، و مبتدأ و مرفوع

٤) مشتق و اسم فاعل و مصدره «تأنٍّ» و مرفوع بضمّة مقدّرة / مشتق و اسم مفعول و شبه الفعل و فاعله «البخلاء»

۱۸- « عليكم بالتّواصل و التّباذل، و إيّاكم و التّدابر و التّقاطع!». عيّن الصحيح عن إعراب «عليكم» و «إيّاكم»:

۱) شبه جملة و خبر مقدّم وجوبًا / محذّر منه و مبتدأ و مرفوع محلًّا

۲) جار و مجرور و محذّر منه / اسم فعل مرتجل و فاعله ضمير «كم» البارز

۳) اسم فعل منقول من الجار و المجرور / مفعول به لفعل محذوف من باب التحذير

٤) مفعول به لفعل محذوف من باب الإغراء / محوّل من الضمير المتّصل لتعذّر تفرّده

www.tahsilatetakmili.com

www.tahsilatetakmili.com

■■ عيّن المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (۱۹-۳۰)

۱۹- عيّن الخطأ عن صيغة الأسماء الّتي أُشير إليها بخطّ:

۱) ﴿قالوا معذرة إلى ربّكم﴾ (مصدر ميمي)

۲) سبّح لله تسبيحة (اسم النّوع أو الهيئة)

۳) ﴿يظنّون بالله غيرالحقّ ظنّ الجاهلية﴾ (مصدر صناعي)

٤) أُطلب الإجابة عند اقشعرار الجلد و عند إفاضة العَبرة! (مصدر رباعي مزيد)

۲۰- عيّن ما فيه لام الجحود:

۱) جُد في حياتك لتسود الآخرين!

۲) و ما كان الله ليطلع عباده على الغيب!

۳) و من يحتفر بئرًا ليصرع واحدًا سيُصرع يومًا بالّذي هو حـافر!

٤) نبيّ يرى ما لا ترون و ذكـره أغار لعمري في البلاد و أنجدا!

۲۱- عيّن اسم الفعل بمعنى الأمر:

۱) مه، ما هذا الفضول! ۲) هيهات الذلّة منّا!

۳) بخٍّ لك على هذا التقدّم! ٤) شتّان ما بين المجتهد و الكسلان!

۲۲- عيّن الصحيح عن المصغّر للأسماء التالية: بنت، اسم، كتاب، سوداء:

۱) بنيّت، اسيّم، كتيّب، سويّدا ۲) بنيّت، اسيّم، كتيّب، سويدا

۳) بنيّة، سميّ، كتيّب، سويّداء ٤) بنيّة، سميّ، كتيّب، سويداء

۲۳- عيّن ما ليس فيه حرف جرّ زائد:

۱) ﴿أليس الله بأحكم الحاكمين﴾

۲) ﴿و ما الله بغافل عمّا تعملون﴾

۳) ﴿ما ترى في خلق الرّحمن من تفاوت﴾

٤) ﴿كتاب أنزلناه إليك لتخرج الناس من الظّلمات إلى النّور﴾

۲٤- عيّن ما لم يتقدّم الخبر وجوبًا:

۱) أين أخوك، ما رأيته منذ مدّة! ۲) ما ناجح إلّا الصّادق في أعماله!

۳) أطالبة في الصفّ أم طالب! ٤) إنّما شجاع من يحارب شيطان نفسه!

۲۵- عيّن الخطأ (في العدد):

۱) إنّه أتى لنا بمائة دليل و نيّف ليثبت مدّعاه!

۲) له ستٌّ و نيّف من المقالات العلمية البارعة!

۳) يدرس في كليّتنا ألف و نيّف من الطلبة و الطالبات!

٤) كان يطالبنا من الأُجرة تسعين و نيّفًا من التومانات!

www.tahsilatetakmili.com

www.tahsilatetakmili.com

۲۶- عیّن حرف «لا» لیست لنفي الجنس:

۱) لا عمل خير ضائع و لا عمل سوء رابح!
۲) لا مهملًا واجباته ناجح!
۳) لا في الصفّ معلّم و لا طالب!
۴) لا ضدّين مجتمعان!

۲۷- عيّن الخطأ نحويًا:

۱) كَفَى بالمرء خيانةً أن يكونَ أمينًا للخَونة!
۲) كُلُّ إناءٍ يَنضح بما فيه!
۳) من أراد البقاءَ ليوطِّنْ نفسه على المصائب!
۴) الوَضيعُ من وَضع نفسَه!

۲۸- عيّن العبارة التي جاء فيها المفعول المطلق مرّتين:

۱) جلست على الكرسيّ جلوسًا صحيحًا!
۲) كتبت كتابًا لم يكتب أحد مثله!
۳) علّمته الدرس مرّتين اثنتين!
۴) مشيت مشيًا لا يمشيه أحد!

۲۹- عيّن الصحيح في المفعول لأجله:

۱) على المؤمن أن لا يكدّ في حياته ادّخارًا للمال فقط!
۲) إنّها طالعت هذه المقالة و جمعت آراء كاتبها إفادة منه!
۳) قمنا بإقامة الحصون حولنا إحاطة العدوّ اللّدود بنا!
۴) يبجّل الناس الإنسان الصادق حبًّا لصدقه في العمل!

۳۰- عيّن الخطأ في إعراب المستثنى:

۱) ما نجح من طالبات صفّنا إلّا عشرين منهنّ!
۲) لم يبق في الصفّ إلّا خمسة و عشرين من الطّلبة!
۳) لن يفوز في السّباق إلّا هؤلاء المثابرون في التدريب!
۴) لم يفز في سباق العام الماضي إلّا المثابرون و المثابرات!

۳۱- تعریف اصطلاحی علوم قرآنی، با توجه به مباحث مطرح شده در مجموعه‌های علوم قرآنی، چیست؟

۱) دانش‌ها و معارفی که از قرآن‌کریم به‌دست می‌آید.
۲) دانش‌هایی که ابزار شناخت درست و دقیق قرآن مجید را فراهم می‌آورد.
۳) دانش‌هایی که قرآن‌کریم آنها را شکل داده یا در پیدایش آنها، مؤثر بوده است.
۴) دانش‌هایی که هم ابزار شناخت قرآن مجید را فراهم می‌کند و هم از قرآن به‌دست می‌آید و هم قرآن در پیدایش آنها، تأثیر گذاشته است.

۳۲- در معرفی کتب علوم قرآنی، کدام عبارت نادرست است؟

۱) الغرر و الدرر تألیف شریف مرتضی
۲) التحبیر فی علوم التفسیر تألیف بدرالدین زرکشی
۳) فنون الافنان فی علوم القرآن تألیف ابن جوزی
۴) مواقع العلوم فی مواقع النجوم تألیف جلال‌الدین بلقینی

۳۳- دورهٔ زمانی تألیف کتاب‌های تاریخ قرآن، چیست؟

۱) یکی دو سده معاصر
۲) از سده چهارم تاکنون
۳) از سده هشتم تاکنون
۴) از آغاز نزول قرآن‌کریم تا عصر حاضر

www.tahsilatetakmili.com

www.tahsilatetakmili.com

۳۴- چه کسی را «صاحب السرّ» پیامبر اکرم (ص) خوانده‌اند؟

۱) عمّار ۲) حذیفه ۳) سلمان فارسی ۴) عبدالله بن مسعود

۳۵- در نزول سورهٔ فاتحه، با استناد به آیه شریفه ﴿و لقد آتیناک سبعاً من المثانی و القرآن العظیم﴾ چه نتیجه‌ای گرفته شده است؟

۱) اختلاف در محل نزول ۲) مدنی بودن ۳) تکرار نزول ۴) مکی بودن

۳۶- در علم مکی و مدنی، از کاربردهای «کَلّا» کدام نتایج به‌دست می‌آید؟

۱) مدنی بودن ۱۵ سوره در سراسر قرآن‌کریم با ۳۳ کاربرد

۲) مکی بودن ۱۵ سوره در سراسر قرآن‌کریم با کاربرد این کلمه

۳) اختلافی بودن ۳۳ سوره از قرآن‌کریم با کاربرد این کلمه

۴) مکی بودن ۱۵ سوره در نیمه دوم قرآن‌کریم با ۳۳ کاربرد

۳۷- در علم مکی و مدنی، سوره‌هایی که هر دو عبارت «یا ایّها الناس» و «یا ایّها الذین آمنوا» در آنها آمده، چه وضعیتی دارد؟

۱) مکی ۲) اختلافی

۳) مدنی ۴) برخی آیات آن مکی و برخی دیگر مدنی است.

۳۸- الف و لام در آیهٔ شریفه «و ما منعنا ان نرسل بالآیات الا ان کذّب بها الاولون»، به کدام معنا است؟

۱) عهد ذکری ۲) عهد ذهنی ۳) جنس ـ استغراق ۴) جنس ـ ماهیت

۳۹- کدام قسم از معجزات، ممکن است عذاب الهی را به دنبال داشته باشد؟

۱) اقتراحی ۲) ابتدایی ۳) آیات و بینات ۴) معجزات اصلی پیامبران

۴۰- براساس نظر آیت‌الله خویی، مراد از «ابوالحسن» در روایت ابن‌سکیت، کیست؟

۱) امام علی (ع) ۲) امام کاظم (ع) ۳) امام رضا (ع) ۴) امام هادی (ع)

۴۱- براساس روایات کتاب «الکافی»، مصحف فاطمه (س) مشتمل بر کدام مورد است؟

۱) اسرار علم ۲) حلال و حرام ۳) آیات قرآن کریم ۴) آیات قرآن و تفسیر آنها

۴۲- از جمله کسانی که گفته‌اند: عثمان «مصحف عثمانی» را به امضای علی ـ علیه‌السلام ـ رسانیده است، کیست؟

۱) شیخ طوسی ۲) شیخ کلینی ۳) شیخ صدوق ۴) علامه حلی

۴۳- کلمه «مسمّین» در حدیث «لالفینامسمّین»، به کدام معنی است؟

۱) نام برندگان ۲) دو نام برنده ۳) دو نام برده شده ۴) نام برده‌شدگان

۴۴- چه کسانی، بیشترین روایات تحریف کتاب را ذکر کرده‌اند؟

۱) احمد بن محمد سیاری و علی بن احمد کوفی ۲) عبدالله بن سبأ و علی بن احمد کوفی

۳) عبدالله بن سبأ و احمد بن محمد سیاری ۴) مصعب بن سعد و عبدالله بن سبأ

۴۵- حدیث «اصحاب العربیة یحرفون الکلم عن مواضعه» به کدام نوع تحریف دلالت دارد؟

۱) تحریف معنوی ۲) اختلاف قرائت ۳) اختلاف مصاحف ۴) تحریف ادبی

۴۶- کدام مورد به تحریف کتاب دلالت دارد؟

۱) انساء و تلاوت ۲) نسخ حکم دون تلاوت

۳) نسخ تلاوت ۴) انساء آیه دون تلاوت

www.tahsilatetakmili.com

www.tahsilatetakmili.com

۴۷- حرف «او» در آیهٔ شریفهٔ «و انا او ایاکم لعلی هدی او فی ضلال مبین»، به کدام معنا است؟

۱) تخییر ۲) شک از متکلم ۳) ابهام بر مخاطب ۴) اباحه بین دو معطوف

۴۸- کدام مورد، از ادلهٔ اسقاط حجیت ظواهر نیست؟

۱) نهی از تفسیر به رأی ۲) علم به ارادهٔ خلاف ظاهر

۳) اختصاص فهم قرآن ۴) نیازمندی احادیث به قرآن

۴۹- فعل امر در آیهٔ شریفهٔ «انظر کیف ضربوا لک الامثال» به کدام معنی است؟

۱) تعجب ۲) ارشاد ۳) عبرت ۴) احتقار

۵۰- در آیهٔ شریفهٔ «جعل لکم سرا بیل تقیکم الحرّ» کدام نوع ایجاز به‌کار رفته است؟

۱) اکتفاء ۲) احتباک ۳) اختزال ۴) اقتطاع

۵۱- از نظر علامه طباطبائی (ره)، مراد از «ثُمَّ» در آیهٔ مبارک: «و اذا رأیت ثم رأیت نعیماً و ملکاً کبیراً» (الدهر /۲۰) چیست؟

۱) سرای برزخی کُمّلین از ابرار ۲) سرای برزخی متوسّطین از اهل ایمان

۳) سراهای بهشتی برای ابرار ۴) جایگاه کلیّه اهل ایمان در اعراف

۵۲- از نظر علامه طباطبائی (ره) کدام عبارت درباره آیهٔ مبارک: «ربّنا ما خلقت هذا باطلاً» (آل عمران /۱۹۱) اشتباه است؟

۱) «هذا» به «خلق» باز می‌گردد.

۲) «هذا» به «السماوات و الارض» باز می‌گردد.

۳) علت باطل نبودن آفرینش، معاد و حشر آدمیان در رستاخیز است.

۴) کاربرد هذا در این آیه، مشابه کاربرد آن در آیه «فلمّا رای الشمس بازغة قال هذا ربّی» است.

۵۳- از نظر علامه طباطبائی (ره)، مراد از آیهٔ مبارک: «و اذکر اسم ربک بکرة و اصیلاً» (الانسان / ۲۵) کدام مورد است؟

۱) نماز خواندن در ظهر و عصر

۲) نماز خواندن در صبحگاهان و شب هنگام

۳) به معنای «الذین یذکرون الله قیاماً و قعوداً و علی جنوبهم ...»

۴) به معنای «اقم الصلاة لدلوک الشمس الی غسق اللیل و قرآن الفجر»

۵۴- آیهٔ مبارک: «بلی ان تصبروا و تتقوا و یأتوکم من فورهم هذا یمددکم ربّکم بخمسة آلاف من الملائکة مسوّمین» (آل‌عمران/ ۱۲۵) به کدام جنگ اشاره دارد؟

۱) حنین ۲) احد ۳) احزاب ۴) بدر

۵۵- کدام پاسخ دربارهٔ آیهٔ مبارک: «إنّه علی رجعه لقادر» (الطارق/۸) اشتباه است؟

۱) «رجع» به معنای ارجاع و اعاده است. ۲) مرجع ضمیر«هُ» در «إنَّهُ»، خداوند است.

۳) مرجع ضمیر «ه» در «رجعه»، انسان است. ۴) «لَـ» در «لَقَادِر»، لام فارقه است.

۵۶- از نظر علامه طباطبائی (ره)، نوع استثناء در آیهٔ مبارک: «لایتّخذ المؤمنون الکافرین اولیاء من دون المؤمنین و من یفعل ذلک فلیس من الله فی شئ الاّ أن تتّقوا منهم تقاة و یحذّرکم الله نفسه و الی‌الله المصیر» (آل‌عمران/۲۸)، چیست؟

۱) مفرّغ ۲) متّصل موجب ۳) منقطع ۴) متّصل غیرموجب

۵۷- از نظر علامه طباطبائی (ره) مراد از «الأمّیّین» در آیهٔ مبارک: «... و قل للذین أوتوا الکتاب و الأمّیّین أأسلمتم فان أسلموا فقد اهتدوا و ان تولّوا فانّما علیک البلاغ و الله بصیر بالعباد (آل عمران/ ۲۰) چیست؟

۱) اهل مکه ۲) عرب عصر بعثت

۳) مشرکان؛ به قرینه مقابله با اهل کتاب ۴) تازه مسلمانان، به قرینهٔ مقابله با اهل کتاب

www.tahsilatetakmili.com

www.tahsilatetakmili.com

۵۸- از نظر علامه طباطبائی (ره)، ألف و لام در «الکتاب» و «الحکمة» در آیهٔ مبارک: « و یعلّمه الکتاب والحکمة و التوریة و الانجیل» (آل‌عمران / ۴۸) الف و لامِ چیست؟

۱) جنس ـ جنس
۲) استغراق ـ استغراق
۳) عهد ذهنی ـ عهد ذکری
۴) عهد ذکری ـ عهد حضوری

۵۹- از نظر علامه طباطبائی (ره)، کدام مورد دربارهٔ «منادیاً» و «أنْ» درآیهٔ مبارک: «ربنا انّنا سمعنا منادیاً ینادی للایمان أن آمنوا بربکم فآمنا» (آل‌عمران / ۱۹۳) به‌ترتیب، صحیح است؟

۱) کلیهٔ افراد اذان‌گو ـ ناصبه
۲) رسول خدا (ص) ـ تفسیریّه
۳) رسول خدا (ص) ـ مخفّفهٔ از ثقیله
۴) کلیه افراد اذان‌گو ـ مخفّفهٔ از ثقیله

۶۰- در مجمع البیان واژهٔ «حَصوراً» در آیهٔ مبارک: «انّ الله یبشرک بیحیی مصدّقاً بکلمة من الله و سیّداً و حصوراً و نبیّاً من الصالحین» (آل‌عمران/ ۳۹) به کدام معنا دانسته شده است؟

۱) الذی یمنع نفسه عن الشهوات
۲) الذی لا یدخل فی الشرور أبداً
۳) الذی لایکلّم أهله الّا بالخیر
۴) الذی أرْسَلَهُ اللهُ صالحاً من الصالحین

۶۱- براساس روایاتی از اهل بیت (ع) که آیتا... معرفت (ره) در «التفسیر و المفسرون فی ثوبه القشیب» آورده، مراد از «الاثم» در آیهٔ مبارک: «قل انّما حرّم ربّی الفواحش ما ظهر منها و مابطن و الاثم و البغی بغیر الحق» (الاعـراف/۳۳)، چیست؟

۱) شرب خمر
۲) زناکاری
۳) ظلم به دیگران
۴) نکاح همسران پدر متوفّی

۶۲- از نظر علامه طبرسی (ره)، تعبیر «بالحق» در آیهٔ مبارک: «نزّل علیک الکتاب بالحقّ مصدّقاً لما بین یدیه و أنزل التوریة و الانجیل» (آل‌عمران/ ۳) محتمل کدام وجه معنایی است؟

۱) نزول قرآن به واسطهٔ جبرائیل در دورهٔ بیست‌وسه سالهٔ بعثت
۲) حقّانیّت محتوای کتاب‌های آسمانی تورات، انجیل و قرآن
۳) حقّانیّت دعوی پیامبری انبیاء الهیِ نام‌برده شده در قرآن
۴) صدق در أخبار قرآن و حکمت ارسال آن از سوی خداوند متعال

۶۳- از نظر علامه طباطبائی (ره)، درآیهٔ مبارک: «و لاتحسبنّ‌الذین قتلوا فی سبیل‌الله امواتاً بل احیاء عند ربّهم یرزقون» (آل عمران/ ۱۶۹) مراد از «موت» چیست؟

۱) مفارقة الروحِ الجسدَ
۲) فقدان الشعور و الفعل
۳) الشهادة فی سبیل‌الله
۴) الغفلة عن القیام بمهامّ الأمور

۶۴- از نظر علامه طباطبائی (ره)، در آیهٔ مبارک: «یا مریم اقنتی لربّک و اسجدی و ارکعی مع الراکعین» (آل‌عمران/ ۴۳) مراد از «قنوت» چیست؟

۱) مطلق التذلّل
۲) مطلق الدعاء و الإنابة
۳) ترک الذنوب العظام
۴) لزوم الطّاعة عن خضوع

۶۵- از نظر علاّمه طبرسی (ره)، کدام پاسخ دربارهٔ آیهٔ مبارک: «قل موتوا بغیظکم انّ‌الله علیم بذات الصدور» (آل‌عمران/ ۱۱۹) صحیح است؟

۱) مخاطب در «موتوا»، سران کفّار قریش در مکّه است.
۲) مخاطب در «قل»، فرماندهٔ سپاه کفر در جنگ احد است.
۳) مراد از «ذات الصدور»، توطئه‌های پنهان برای غلبه بر جبههٔ اسلام در جنگ‌ها است.
۴) صیغهٔ فعل «موتوا»، امر و مفهوم آن نفرین و مشتمل بر نوعی نکوهش است.

www.tahsilatetakmili.com

www.tahsilatetakmili.com

۶۶- **از نظر علامه طباطبائی (ره)، کدام پاسخ دربارهٔ آیهٔ مبارک: «و لایحزنک الذین یسارعون فی الکفر انّهم لن یضرّوا الله شیئاً یرید الله ألّا یجعل لهم حظّاً فی الآخرة و لهم عذاب عظیم» (آل عمران / ۱۷۶) اشتباه است؟**

۱) «انّهم» در مقام بیان علت نهی است.

۲) امر در «لایحزنک»، ارشادی است.

۳) عدم امکان ضرررسانیِ «الذین یسارعون فی‌الکفر» به پیامبر اکرم (ص) به‌صورت انحصاری

۴) «یریدالله ...» در مقام بیان علّت و تبیین عدم امکان ضرررسانی آنان به ساحت حق‌تعالی است.

۶۷- **از نظر علامه طباطبائی (ره)، کدام مورد دربارهٔ آیه «یا مریم انّ الله اصطفاکِ و طهّرک و اصطفاکِ علی نساء العالمین» (آل عمران/ ۴۲) صحیح است؟**

۱) اصطفی به معنای انتخاب کردن و تقدم است و دلیل انتخاب و تقدم مریم، پاکی و فروتنی او در عبادت است.

۲) اصطفی به معنای انتخاب کردن است و دلیل انتخاب، موقعیت ممتاز وی به لحاظ نسبت خانوادگی است.

۳) اصطفی به معنای مقدم دانستن است و دلیل تقدم او وضعیت و موقعیت شگفت‌آورش در ولادت عیسی (ع) است.

۴) اصطفی به معنای انتخاب شدن است و دلیل انتخاب وی صفاتی همچون پاکی، فروتنی در عبادت و هم‌سخن بودن با فرشتگان است.

۶۸- **از نظر علامه طباطبائی (ره)، تعبیر «للّذین اتبعوه» در آیهٔ مبارک: «انّ أولی الناس بإبراهیم للّذین اتبعوه و هذا النّبیّ و الذین آمنوا و الله ولیّ‌المؤمنین» (آل‌عمران / ۶۸) بیانگر کدام مطلب است؟**

۱) بیان این نکته که وجه مشترک پیروان ادیان ابراهیمی، تبعیّت از پیامبر اکرم (ص) پس از برانگیختن ایشان به رسالت خاتم است.

۲) تعریض به یهود و نصاری، مبنی بر عدم تبعیّت آنان از ابراهیم (ع) در امر تسلیم مطلق در برابر خداوند متعال

۳) بیان این نکته که لازمهٔ تبعیّت از ابراهیم (ع)، ردّ آیین‌های یهودیت و مسیحیّت و در نتیجه قبول آیین اسلام به‌صورت انحصاری است.

۴) تعریض به یهود و نصاری، مبنی بر بطلان ادعای تبعیّت آنان از پیامبران خود پس از برانگیخته شدن پیامبر اکرم (ص) به رسالت خاتم

۶۹- **از نظر علامه طباطبائی (ره)، با فرض نزول یکبارهٔ سورهٔ علق، آیات مبارک: «أرأیت الذی ینهی عبداً اذا صلّی أرایت ان کان علی الهدی أو أمر بالتقوی أرایت إن کذّب و تولّی ألم یعلم بأن الله یری» (العلق/ ۹-۱۴) مفید چیست؟**

۱) ممانعت مشرکان از نماز خواندن پیامبر اکرم (ص) در مسجدالحرام قبل و بعد از دعوت علنی تا پیش از فتح از مکه

۲) نماز خواندن پیامبر اکرم (ص) پیش از نزول قرآن که دالّ بر «نبوت» ایشان قبل از برانگیخته شدن به «رسالت» است

۳) عناد مشرکان در جلوگیری از نشر دعوت اسلامی پس از بعثت در مکّه به صورت عامّ و در محلّ مسجدالحرام به‌صورت خاصّ

۴) آگاهی مشرکان از دعوی نبوت پیامبر اکرم (ص) قبل از برانگیخته شدن به مقام رسالت و ممانعت آنان از تبلیغ دینی توسط ایشان در آن دوره

۷۰- **از نظر آیت‌ا... معرفت (ره) کدام مورد، از جملهٔ تفاسیر ادبی ـ اجتماعی نیست؟**

۱) المنار ـ شیخ محمد عبده رشیدرضا

۲) تفسیر المراغی ـ شیخ احمد مصطفی مراغی

۳) التفسیر الفرید ـ محمد عبدالمنعم الجمال

۴) محاسن التأویل ـ جمال‌الدین محمد بن محمد معروف به قاسمی

www.tahsilatetakmili.com

www.tahsilatetakmili.com

۷۱- قطعیت روایات کتب اربعه حدیث که مورد ادعای جمعی از اخباریان است، بر کدام دلیل، به‌عنوان بهترین احتمال مبتنی است؟

۱) وجود اسناد صحیح از ناحیه مؤلفان کتب اربعه تا صاحبان کتب و اصول اولیه

۲) عادل و موثق بودن صاحبان کتب و اصول اولیه و بعید بودن احتمال دروغ‌گویی آنان

۳) توجه و اهتمام اصحاب ائمه (ع) و صاحبان اصول و کتب حدیثی، بر آوردن روایات صحیح در آثار خود

۴) ملزم نبودن یاران ائمه به تقیه و تلاش در انتخاب روایات متواتر یا نزدیک به تواتر، در اصول خود

۷۲- لفظ مولی که در سند احادیث زیاد آمده، به کدام معنی نیست؟

۱) ولاء حلف به معنای هم‌پیمانی افراد قبایل با هم

۲) ولاء دم به معنای اشتراک نَسَبی راویان یک قبیله با هم

۳) ولاء عتق به معنای ولایت مالک بنده بر برده خود

۴) ولاء اسلام به معنی اسلام آوردن شخصی به‌دست شخص دیگر

۷۳- مبنای توثیق ابراهیم بن هاشم، در مقدمهٔ معجم رجال الحدیث چیست؟

۱) اجماع اقدمین شیعه بر وثاقت او، بنا به ادعای سیدبن‌طاوس

۲) اجماع علمای متقدم شیعه بر وثاقت او به ادعای ابن شهر آشوب

۳) تصریح علمای رجال متقدم شیعه، مانند نجاشی و شیخ طوسی بر وثاقت او

۴) تصریح علمای متأخر شیعه از جمله میرداماد و علامه مجلسی، بر وثاقت او

۷۴- به عقیدهٔ آیت الله خویی، شهادت شیخ صدوق در ابتدای کتاب «المقنع» ناظر به کدام مطلب است؟

۱) وثاقت راویان موجود در سند روایات

۲) تساوی مرسلات کتاب المقنع با احادیث مسند

۳) صحّت روایات کتاب المقنع بر اساس سیرهٔ متقدمان

۴) وثاقت و فقاهت مشایخ شیخ صدوق

۷۵- از نظر آیت‌الله خویی، چرا توثیق عمومی شیخ محمد بن مشهدی در مقدمهٔ کتاب الزیاره، نسبت به وثاقت همه راویان این کتاب معتبر و حجّت نیست؟

۱) زیرا در مقابل توثیق عمومی محمد بن مشهدی، رای معارض وجود دارد.

۲) زیرا محمد بن مشهدی از علمای ناشناخته و در طبقه متأخران شیعه است.

۳) زیرا به علت مجهول‌الحال بودن محمد بن مشهدی، نسبت کتاب الزیاره به او قطعی نیست.

۴) زیرا محمد بن مشهدی، از علمای موثق شیعه اما در طبقهٔ متأخران است و در نتیجه شهادت او حسّی نیست.

۷۶- کدام کتاب‌ها، همگی ناظر به صحیح بخاری و صحیح مسلم، تألیف شده است؟

۱) المستدرک علی الصحیحین، معجم کبیر طبرانی، مستخرج ابوبکر اسماعیلی، التتبع

۲) المستدرک علی الصحیحین، مستخرج ابوعلی طوسی، الالزامات، السنن الکبری از بیهقی

۳) الالزامات، التتبع، مستخرج ابونعیم اصفهانی، مشارق الانوار النبویه من صحاح الاخبار المصطفویه

۴) مشارق الانوار النبویه من صحاح الاخبار المصطفویه، مستخرج ابوذر هروی، اطراف الصحیحین، شعب الایمان از بیهقی

www.tahsilatetakmili.com

www.tahsilatetakmili.com

۷۷- **دو تن از جامع‌نگاران حدیثی اهل سنت که در آثار خود از آوردن روایات سنن ابن ماجه خودداری کرده‌اند، کدامند؟**

۱) احمد بن رزین بن معاویه ـ منصور علی ناصف حسینی

۲) احمد بن رزین بن معاویه ـ اسماعیل بن عمرو بن کثیر

۳) منصور علی ناصف حسینی ـ علی بن حسام مشهور به متقی هندی

۴) مبارک بن محمد معروف به ابن اثیر جزری ـ جلال‌الدین سیوطی

۷۸- **کدام مورد در شیوهٔ تدوین روایات جامع‌الاصول، مدنظر ابن اثیر جزری قرار گرفت؟**

۱) درج سند روایات، توضیحات غریب الحدیثی، عدم ذکر منابع روایات، استفاده از الگوی معجم‌نگاری

۲) درج سند روایات، توضیحات نقدالحدیثی، معرفی منابع کتاب با رمز، ساختار کتاب با الگوی مسندی

۳) حذف سند روایات، ساختاربندی کتاب با موضوعات فقهی، توضیحات فقه الحدیثی، معرفی صریح منابع کتاب

۴) حذف سند روایات، معرفی منابع کتاب با رمز، ساختار کتاب با استفاده از حروف الفبا، توضیحات غریب الحدیثی

۷۹- **نخستین شخصی که به تعیین انواع روایات الکافی از جهت صحّت، ضعف، حُسن و ... مبادرت کرد، چه کسی بود؟**

۱) علامه مجلسی در مرآة العقول

۲) استاد معاصر محمدباقر بهبودی

۳) زین‌الدین عاملی مشهور به شهید ثانی

۴) حسن بن زین‌الدین صاحب منتقی الجمان

۸۰- **علت اصلی تعلیق سند روایات تهذیب و استبصار، چیست؟**

۱) استخراج روایات از کتب و اصول اولیه

۲) اختصار سند و کم حجم شدن کتاب‌های حدیث

۳) اکتفا به درج روایات صحیح و عدم نیاز به سند

۴) ارجاع سند روایات به کتاب‌های کلینی و صدوق

۸۱- **از نظر آیت‌الله خویی (ره) در مقدمهٔ معجم رجال الحدیث، کدام مطلب درست است؟**

۱) «اقدمین»، به معنای طبقهٔ مشایخ کتب اربعهٔ رجال و حدیث شیعه است.

۲) ادعای اجماع و وثاقت یا حُسن راویان، فقط اگر از جانب متقدّمان باشد مقبول است.

۳) وثاقت ابراهیم‌بن‌هاشم، از طریق اجماع مُحَصَّل متقدّمان حاصل شده و از این رو معتبر است.

۴) ادّعای اجماع بر وثاقت یا حُسن راویان، به مثابهٔ یکی از طرق وثاقت یا حُسن آنان، از نوع اجماع منقول است.

۸۲- **صحیفهٔ صحیحه کدام کتاب است و احادیث آن در چه کتاب‌هایی وارد شده است؟**

۱) صحیفه صادقه ـ صحیح مسلم و مسند احمد بن حنبل

۲) صحیفه همام بن منبه ـ معجم طبرانی و صحیح بخاری

۳) صحیفه همام بن منبه ـ صحیح بخاری و مسند احمد بن حنبل

۴) صحیفه عبدالله بن عمرو بن عاص ـ صحیح بخاری و المستدرک

۸۳- **در بحث سندهای عالی، «رسیدن به استاد یکی از مصنفان مانند بخاری، از غیرطریق او»، چه نام دارد؟**

۱) بدل

۲) مصافحه

۳) مساوات

۴) موافقت

۸۴- **کدام مورد با شعر «ان النزول اذا ما کان عن ثبت اعلی لکم من علوّ غیر ذی ثبت»، مناسبت ندارد؟**

۱) ضعف رجال الاسناد سیودی ضرورة الی ضعف متن المروی

۲) انما کان العلوم مرغوباً فیه لکونه اقرب الی الصحة و قلة الخطأ

۳) النزول عن الثقات یفضّل علی العلو عن غیر الثقات

۴) المحدثون ما یقیمون وزناً لاسناد عال اذا شکوا فی رجاله

www.tahsilatetakmili.com

۸۵- **نظر مالک بن انس، درخصوص نقل به معنا چیست؟**

۱) در روایت مرفوع و موقوف هر دو جایز است.

۲) در روایت مرفوع جایز نیست، اما در غیرمرفوع جایز است.

۳) در روایت مرفوع، به‌شرط آگاهی راوی به صرف و نحو و علوم ادبی اشکال ندارد.

۴) در حدیث مرفوع و موقوف جایز نیست و وظیفهٔ راوی نقل به الفاظ است.

۸۶- **به عقیده صبحی صالح، وقتی محدثان گفته‌اند: «اذا روینا فی‌الفضائل و نحوها تساهلنا»، مقصود از تساهل آنان، جواز نقل کدام دسته از روایات بوده است؟**

۱) حسن ۲) قوی ۳) موثق ۴) ضعیف

۸۷- **در روایات: «علی المحتاج صدقة الفطرة فقال: لا» و «من اخذ من الزکاة فلیس علیه الفطره» و نیز: «سَألْتُ اباعبدالله (ع) عن رجل یقبل الزکاة هل علیه صدقة الفطرة؟ قال: لا»، کدام آسیب حدیثی رخ داده است؟**

۱) نقل به معنا ۲) حذف و تقطیع ۳) زیاده و نقصان ۴) اضطراب معنایی

۸۸- **رابطه دو حدیث: «اذا بلغ الماء قلتین لم یحمل خبثاً» و «خلق الله الماء طهوراً لا ینجسّه شئ الّا ما غیّر طعمه او لونه او ریحه»، چیست؟**

۱) نسخ ۲) اختلاف ۳) تأویل ۴) تخصیص

۸۹- **به عقیدهٔ فاضل استرآبادی: «حدیثی که همهٔ راویان سند آن امامی و ممدوح به مدحی باشند که تالی به مرتبهٔ حسن باشد، یا برخی متصف به این وصف باشند و برخی ثقه»، اصطلاحاً چه نام دارد؟**

۱) قویّ کالصحیح ۲) صحیح کالموثّق ۳) قویّ کالحَسَن ۴) موثق کالصحیح

۹۰- **از نظر آیت‌الله خویی (ره)، کدام عبارت دربارهٔ نقد ادعای قطعیّت صدور کلیّهٔ روایات کتب اربعهٔ شیعه درست است؟**

۱) «محمّدون ثلاثهٔ أخر» ادعای قطعیت صدور همهٔ روایات کتب اربعه را نپذیرفته‌اند و بر این اساس اعتقاد به آن وجهی ندارد.

۲) محمدون ثلاثهٔ اول خود به جزم و با دلایل متعددیه قطعیت صدور همهٔ روایات کتب اربعه معتقد بوده‌اند، ولی این اعتقاد آنان برای دانشمندان دیگر حجیت ندارد.

۳) عدم پذیرش ادعای قطعیت صدور همهٔ روایات کتب اربعه از سوی اقدمین از محدثان شیعه، دال بر عدم صحت و اعتبار آن است و از این رو، اعتقاد به آن وجهی ندارد.

۴) گروهی از محدثان شیعه در عصر متأخران، به قطعیّت صدور همهٔ روایات کتب اربعه معتقدند؛ ولی این اعتقاد با توجه به عدّه‌ای از راویان کذّاب و وضّاع در اسناد روایات آنها صحیح نیست.

www.tahsilatetakmili.com

www.tahsilatetakmili.com

www.tahsilatetakmili.com